

**Budaörs Város Önkormányzat
Polgármesterének**

ELŐTERJESZTÉSE

**a Településfejlesztési- és Vagyongazdálkodási Bizottság 2018. május ...-ei ülésére,
valamint**

a Képviselő-testület 2018. május....-ei ülésére

Tárgy: Önálló budaörsi járás kialakításának kezdeményezése

Az előterjesztés tárgyalása a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 46. § (1) bekezdése és a Budaörs Város Önkormányzatának Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 36/2010. (XI.12.) ÖKT rendelet (a továbbiakban: SZMSZ) 18. § (1) bekezdése alapján nyílt ülésen történik.

Tisztelt Képviselő-testület!

Budaörs Város Önkormányzat Képviselő-testülete már a 3/2012.(I.18.) ÖKT sz. határozatában – a Kormányhivatalok járási hivatalainak kialakításáról szóló koncepció véleményezésével kapcsolatosan – kezdeményezte, hogy a Budakeszi székhelyű járás mellett alakítsanak ki egy másik önálló járást is, Budaörs járási székhellyel, Biatorbágy, Budaörs, Herceghalom, Törökbálint települések részvételével. Az érintett települések közül Törökbálint és Biatorbágy képviselőtestületei határozattal támogatták Budaörs javaslatát, míg Herceghalom magával a járási rendszer kialakításával sem értett egyet. Mint tudjuk, a kezdeményezésünk nem járt sikerrel. A járások kialakításáról, valamint egyes ezzel összefüggő törvények módosításáról szóló 2012. évi XCIII. törvény alapján kiadott, a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 66/2015 (III.30.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Korm.r.) az érintett települések közül Törökbálintot az Érdi járáshoz, míg a másik három települést, így Budaörsöt is a Budakeszi járáshoz sorolta.

Az elmúlt időszakban bebizonyosodott, hogy ez a megoldás kifejezetten hátrányos a települések adottságaiból eredően kialakult, egymással együttműködésben élő települések lakói számára. Csak Budaörsöt illetően a Budakeszire átkerült gyámhatósági intézkedések, az Érdre átkerülő építésrendészeti ügyeknek a mintegy 30 ezres várostól távolt történő intézése megterheli a lakosságot, de a két település közötti utat, valamint Budakeszi belső úthálózatát és ügyintézési kapacitását is próbára teszi. Az ügyintézés drágább és hosszabb ideig tartó lett, hatékonysága csökkent. A tapasztalatok alapján indokoltnak látjuk a kérdés ismételt megtárgyalását az államigazgatási feladatok hatékonyabb ellátása, az érintett települések lakosai érdekeinek előtérbe helyezése okán.

A Korm.r. 3.§ (3) bekezdése értelmében **új járás kialakításának** kezdeményezésére tett javaslatát az illetékes miniszter **az általános önkormányzati választások évében április 30-ig** nyújtja be a Kormány számára. Ezen javaslat kialakítását a jogszabály szerint egy egyeztetési, véleménykialakítási folyamat előzi meg a kormányhivatal és az illetékes miniszter részéről.

A követendő eljárást a Korm. rendelet határozza meg, a következők szerint:

„Korm.r. 3. § (1) Amennyiben települési képviselő-testület határozatával kezdeményezi a településnek másik járási hivatal illetékességi területéhez történő átcsatolását, illetve új járás kialakítását, a fővárosi és megyei kormányhivatal megvizsgálja az átcsatolás, illetve új járás kialakításának indokoltságát. Indokoltnak minősül különösen a kezdeményezés, ha

ezzel az államigazgatási feladatok hatékonyabb ellátása biztosítható, vagy ha a közlekedési feltételek jelentősen megváltoznak.

(2) A fővárosi és megyei kormányhivatal kormány megbízottja a képviselő-testületi határozatot - a település besorolásának megfelelő járási hivatal hivatalvezetőjének, átcsatolási javaslata esetén a képviselő-testület által indítványozott másik járási hivatal hivatalvezetője, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatal véleményének a csatolásával - küldi meg a közigazgatás-szervezésért felelős miniszternek (a továbbiakban: miniszter).

(3) A miniszter a javaslatát az általános önkormányzati választások évében április 30-ig nyújtja be a Kormány számára, valamennyi, az adott időszakban beérkezett kezdeményezés tekintetében. A Kormány döntése alapján településnek másik járáshoz történő átcsatolására, illetve új járási hivatal kialakítására az általános önkormányzati választások napjával kerülhet sor."

Mindezek alapján javaslom a T. Bizottságnak és a T. Képviselő-testületnek, hogy támogassák az erre vonatkozó határozati javaslatomat. A javaslat megalapozását tartalmazó részletes összefoglaló az előterjesztés mellékletében található.

Melléklet:

1. részletes összefoglaló

Határozati javaslat a Településfejlesztési és Vagyongazdálkodási Bizottság részére:

Budaörs Város Önkormányzata Képviselő-testületének Településfejlesztési és Vagyongazdálkodási Bizottsága javasolja a Képviselő-testületnek, hogy

1. a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 66/2015 (III.30.) Kormányrendelet alapján eljárva, Pest megyében kezdeményezze egy budaörsi önálló járás kialakítását, Budaörs járási székhellyel, Biatorbágy, Budaörs, Herceghalom, Törökbálint települések összetétellel;
2. hatalmazza fel a Polgármestert az ehhez szükséges eljárások lefolytatására;
3. hatalmazza fel a Polgármestert, hogy kérje fel a terület országgyűlési képviselőjét a kezdeményezés támogatására.

*A határozathozatal az SZMSZ 60.§ és 37. § (2) bekezdése alapján **minősített többséggel**, valamint az SZMSZ 60. § és 38. § (1) bekezdése alapján **nyílt szavazással** történik.*

Határozati javaslat a Képviselő-testület részére

Budaörs Város Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy dönt, hogy

1. a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 66/2015 (III.30.) Kormányrendelet alapján eljárva, Pest megyében kezdeményezi egy budaörsi önálló járás kialakítását, Budaörs járási székhellyel, Biatorbágy, Budaörs, Herceghalom, Törökbálint települések összetétellel;
2. felhatalmazza a Polgármestert az ehhez szükséges eljárások lefolytatására;
3. felhatalmazza a Polgármestert, hogy kérje fel a terület országgyűlési képviselőjét a kezdeményezés támogatására.

A határozathozatal az SZMSZ 37. § (2) bekezdése alapján **minősített többséggel**, valamint az SZMSZ 38. § (1) bekezdése alapján **nyílt szavazással** történik.

Határidő: folyamatos
Felelős: polgármester
Végrehajtást végzi: Polgármesteri Kabinet

Budaörs, 2018. május

Az előterjesztést készítette:

Polgármesteri Kabinet – dr. Nyerges Ildikó

Polgármesteri kabinet vezetője: Vágó Csaba

Látta:

Városépítési Irodavezető: Domahidi Emma

Műszaki Ügyosztályvezető: Lőrincz Mihály

Törvényességi felügyelet:

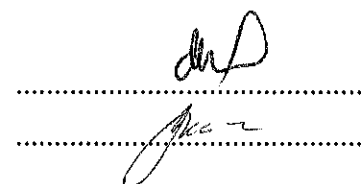
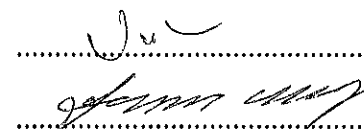
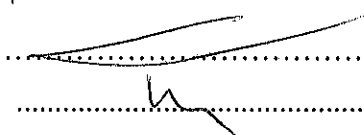
Jegyzői Iroda:

Jegyző: dr. Bocsi István

Wittinghoff Tamás

polgármester

Általános megállapítások

Budaörs majdnem 30 ezer lakossal rendelkező település. A kormányhatározatban foglalt kritériumokat figyelembe véve minden területen jobb adottságokkal rendelkezik, mint az alig 15 ezer lakossal rendelkező Budakeszi. Budaörs térszervező funkciókat betöltő, központi település. Kedvezőbb közlekedési lehetőségekkel, nagyobb lakosságszámmal, és lényegesen jelentősebb igazgatási infrastruktúrával rendelkezik, mint Budakeszi. Ennek ellenére a járások kialakítása során nem vették figyelembe a már szervesen kialakult kistérségi struktúrát, nem alakítottak ki Budaörs székhellyel ennek megfelelő járást, hanem Budakeszi székhellyel hoztak létre járást. Ennek következtében a mintegy kétszer akkora település lakóinak hatósági ügyintézése megnehezült, veszített hatékonyságából és megrágult.

Lakosságszám

Budakeszi Járásközpont valamint az Érdi Járásközpontához tartozó Törökbálint településeinek állandó lakosságszáma:

/Forrás: Pest Megyei Kormányhivatal 2017. december 31-i állapotnak megfelelő, a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás adataiból készült, Pest megye településeinek állandó népességre és lakónépességre vonatkozó településenkénti, korcsoportos statisztikai adatait./

Budakeszi Járás települései	Lakosságszám(fő)
Biatorbágy	13.481
Budajenő	2.035
Budakeszi	14.887
Budaörs	29.703
Herceghalom	2.578
Nagykovácsi	8.174
Páty	7.715
Perbál	2.115
Remeteszőlős	976
Telki	4.119
Tök	1.401
Zsámbék	5.659
Összesen:	92.843 fő
Törökbálint	14.061

A KSH lakossági adatok alapján megállapítható, hogy az érintett települések lakosságszáma folyamatosan növekszik az előző évekhez képest. Budaörs, Törökbálint, Biatorbágy, Herceghalom **együttes lakosságszáma:59.823 fő.**

Közlekedés

Az új járás székhely kijelölésénél figyelembe kell venni a közlekedési infrastruktúra és a közúti-vasúti megközelíthetőség szempontjait, a tömegközlekedési lehetőségeket.

A főváros nyugati kapujaként is emlegetett Budaörs – település-földrajzi elhelyezkedéséből adódóan – kiemelkedő közlekedési kapcsolatokkal rendelkezik, térségi, országos és nemzetközi szinten egyaránt. A közúti megközelítés lehetőségei tekintetében kiemelkedő szerepe van a várost kettészelő M1-M7-es autópálya közös bevezető szakaszának, emellett keresztülhalad a településen az 1-es főút is. A MÁV 1-es számú vasúti fővonalán (Budapest-Hegyeshalom vasútvonal) a település kötőtpályás megközelíthetősége is biztosított.

A közösségi közlekedésben helyközi viszonylatban a Volánbusz és a MÁV, míg helyi, és a Budapestre irányuló helyközi viszonylatban a BKK, mint közlekedés szervező a Volánbusz autóbuszjárataival bonyolítja a legjelentősebb forgalmat. A település közútjai csekély számú kivételtől eltekintve szilárd burkolatúak és jó minőségűek, a parkolás a város nagy részén díjmentes, a szolgáltató létesítmények parkolói jelentős kapacitással bírnak. A közelmúltban elkészült a települést hosszában átszelő kerékpárút, melyhez kapcsolódhat a belső kerékpárúthálózat. A gyalogos közlekedés feltételei jók, szinte mindenhol jó minőségű, a domborzati viszonyoktól függően akadálymentesített járda áll rendelkezésre. A budaörsi Városháza nagy vonzáskörzettel és forgalommal rendelkező kereskedelmi központokhoz közel fekszik, mely kiváló infrastrukturális adottságokkal rendelkező igazgatási központ.

Kilépve a helyi keretektől, a közlekedés-földrajzi helyzetet szemlélve megállapítható, hogy a térség a főváros-centrikus sugaras országos közlekedési hálózat délnyugati kezdőpontjában fekszik. Erre tekintettel sajátos kétarcúság jellemzi: míg nyugati és délnyugati irányban kedvező közlekedési lehetőségeket kínáló sugárirányú közlekedési infrastruktúra áll rendelkezésre, a haránt irányú hálózat elégtelennek tekinthető.

Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a meglévő járás lakosságszám tekintetében súlypontinak tekinthető településeit, Budaörsöt, Törökbálintot és Biatorbágyot, illetve az ezeknél jóval kisebb Herceghalmot tulajdonképpen „felfűzi” a térség közlekedési gerincét alkotó M1-es autópálya és az azzal párhuzamos főút-, illetve vasútvonal.

Sajnálatos módon a Zsámbéki-medence további települései – az M0-ás autót út nyugati szektorának hiányában – továbbra is elégtelen kiépítettségű mellékutakon közelíthetők csak meg.

A fővárosi agglomeráció Budapest határát át nem lépő utazásait tekintve igen kedvezőtlen a modal-split, vagyis markánsan jelentősebb arányt képvisel az egyéni közlekedés a közösségi közlekedéshez képest. A fentebb kifejtett közlekedés-földrajzi helyzetre és úthálózatra tekintettel egyértelműen megállapítható, hogy a 13.481 fős Biatorbágy és a 2.578 fős lélekszámú Herceghalom lakossága lényegesen jobb feltételekkel és biztonságosabb körülmények közt képes személygépkocsival megközelíteni Budaörs városát, mint Budakeszit a járás-székhely központját.

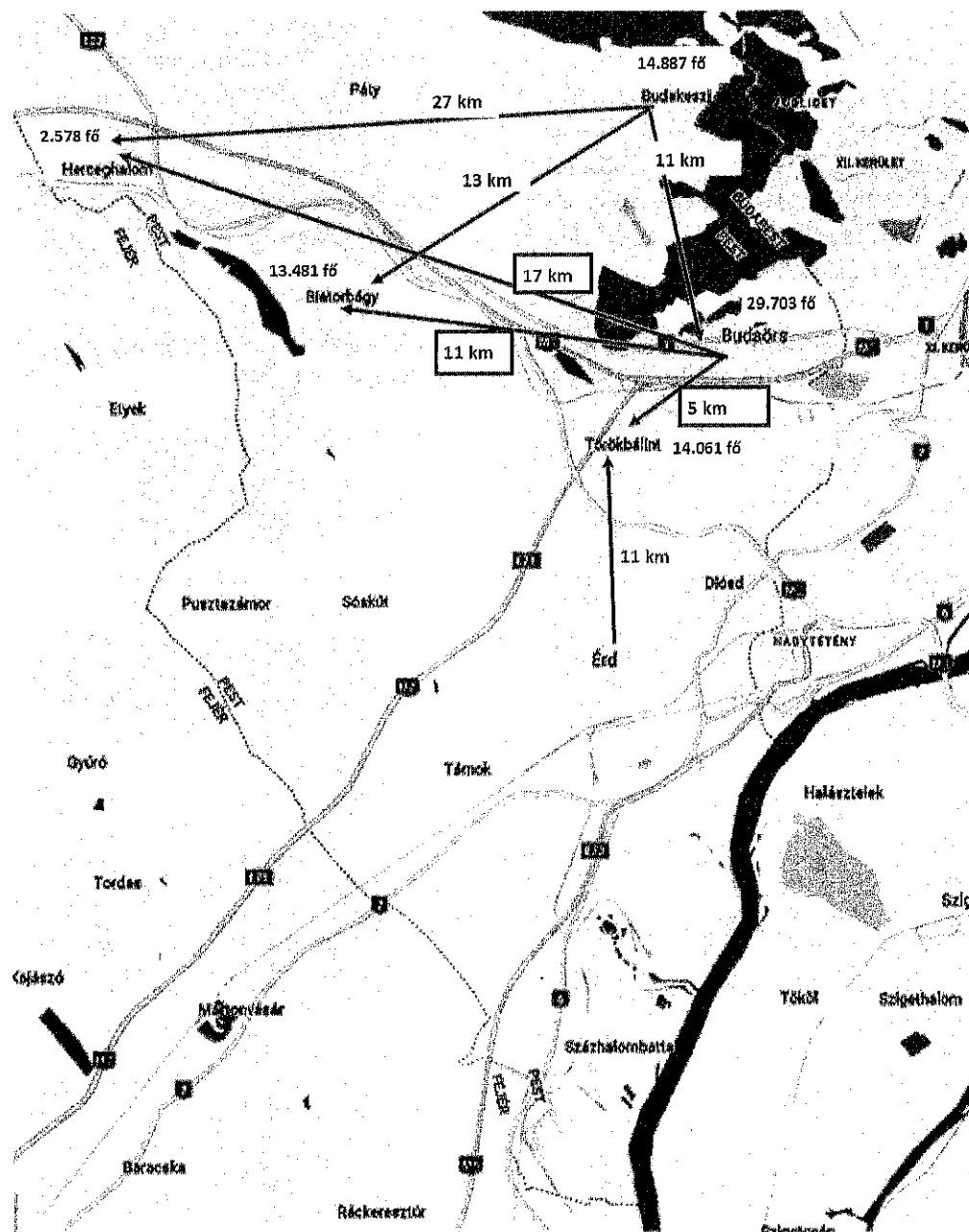
1. sz. melléklet: részletes összefoglaló

Erre nemcsak a jó minőségű – és a városi szakaszán jelentős saját forrásból korszerűsített – 1-es számú országos főúton, hanem az M1-es autópályán is lehetőség kínálkozik. (A Sasfészek pihenőhelyénél kiépítendő csomópontnak köszönhetően Pátynak is közvetlen autópályacsatlakozása létesül.) A transzverzális útvonalaknak a térség sugaras úthálózatból fakadó elégtelensége, továbbá ezen alsóbbrendű utak fokozott terhelésből és elmaradt korszerűsítésből fakadó leromlott műszaki állapota nem teszi lehetővé, hogy a fent említett két település és Budaörs lakossága személygépkocsival kulturált forgalmi körülmények között közelíthesse meg a járásszékhelyet. A Budaörsöt Budakeszivel összekötő 8102. jelű út – melynek közelmúltban mért forgalma 12500 E/nap – már jelenleg is jelentős tranzitforgalmat bonyolít, nagyban megterhelve egyébként Budakeszi belterületét is.

Ezen útszakasznak kell elvezetnie a Budaörsről, Törökbálintról és – a 81106. jelű illetve 1102. jelű útnál kedvezőbb eljutási feltételek miatt – Biatorbágyról a járásközpontba irányuló gépkocsiforgalmat is.

A 14.061 fős Törökbálint lakosainak is könnyebb megközelítenie Budaörsöt, mint Érd városát, emellett a hatósági infrastrukturális hálózat is Budaörs mellett szól.

Megközelíthetőség bemutatása autóval, a lakosságszám feltüntetése mellett:

Készítette: Zsák András

Közösségi közlekedés

A térség valamennyi szereplője – egymással együttműködve – prioritást élvező célként kezeli a közösségi közlekedés fejlesztését. Ebből az aspektusból szintén fontos rögzíteni, hogy Budaörs, Törökbálint és Biatorbágy városa, valamint Herceghalom község az érintett szakaszon 140 km/h engedélyezett sebességű, kétvágányú, villamosított vasúti fővonalon fekszik, melyen valamennyi település állomással illetve megállóhellyel rendelkezik. A településeket összekötő elővárosi vasút ütemes menetrendben, munkanapokon fél- illetve egyóránként közlekedik, menetideje Budaörs felé Herceghalomról 14, Biatorbágyról 9, Törökbálintról mindössze 4 perc. A budaörsi állomás viszonylagos periférikus fekvését ellensúlyozza, hogy az intermodalitást a Volánbusz 88-as jelzésű autóbusz-viszonylata és az Önkormányzat által finanszírozott helyi járatok a vasútközlekedéshez igazított menetrenddel jó színvonalon biztosítják. Mindezekre tekintettel, valamint a megvalósult vagy tervezett fejlesztéseknek köszönhetően (pl. autóbusz-járatok ráhordó szerepének erősítése, P+R parkolók kiépítése, állomásépületek felújítása, akadálymentes korszerű motorvonatok közlekedtetése) Budaörs lehetséges járásszékhelyként vasúton gyorsan, kényelmesen és környezetkímélő módon közelíthető meg az említett településekről.

A Volánbusz Zrt. helyközi autóbuszjáratok – illetve egyes esetekben távolsági viszonylatai érintik a tervezett új járás településeit. A sugaras úthálózathoz igazodó járatszervezésből következően a viszonylatok egy része (pl. Zsámbék, Páty, Telki, Budajenő) Budakeszin, mint forgalomáramlási gócponton keresztül a fővárosi Széna térre tart, másik része pedig (pl. Biatorbágy, Törökbálint) Budaörs érintésével jellemzően az Etele térre érkezik. E két kiemelhető tengely között az autóbuszos kapcsolat alulreprezentált, amely alatt mind a kínálati menetrend-, mind az átszállásmentes kapcsolatok hiánya értendő. Budaörs és Budakeszi között megteremti a 779-es járat, azonban útvonala Budaörs településmagjától csak átszállással elérhető és munkanapokon is mindössze óránként közlekedik.

Biatorbágy és Herceghalom irányába teljesen hiányzik az átszállásmentes autóbuszos kapcsolat. Ezzel ellentétben – a már fentebb említett vasúti összeköttetésen túl – a Herceghalmot érintő távolsági autóbuszok közül több is megáll Budaörsön, a helyközi járatokból pedig munkanapokon több mint 50 viszonylat teremt közvetlen kapcsolatot Biatorbágy és Budaörs között. Törökbálint és Budaörs „kék-buszos” összeköttetését kínálati menetrenddel, alacsonypadlós járművekkel kiemelkedő színvonalon biztosítja a Volánbusz Zrt. 140-es és 272-es és 88-as autóbusz-viszonylata. A Budaörsön belül közlekedő helyi 288, 289-es járatok igénybe vétele díjmentes, a lakótelepi buszvégállomás felújítása a közel jövőben kezdődik.

Megközelíthetőség autóbusszal:

- Buszközlekedés szempontjából Budaörsi központot könnyebben elérő települések

Biatorbágy, Herceghalom és Herceghalom számára, mint Budakeszi.

Törökbálint buszközlekedés Érdre, illetve Budaörsre a Volánbusz Zrt 755 illetve 756-os járataival is megoldott annyi különbséggel, hogy Budaörsre a menetidő kedvezőbb, mint Törökbálintra.

Összegzés

Mindezekre tekintettel megállapítható, hogy az elmúlt időszakban bebizonyosodott, hogy Pest megyében a jelenleg kialakított Budakeszi központú járási rendszer kifejezetten hátrányos az egymással a települések adottságaiból eredően kialakult együttműködésben élő érintett települések lakói számára. Csak ami Budaörsöt illeti, a Budakeszire átkerült gyámhatósági intézkedések, az építésrendészeti ügyeknek a mintegy 30 ezres várostól távol történő intézése megterheli a lakosságot, de a két település közötti utat valamint Budakeszi belső úthálózatát és ügyintézési kapacitását is próbára teszi. Az ügyintézés drágább és hosszabb ideig tartó lett, hatékonysága csökkent.

Budaörs és Budakeszi 11 km-re vannak egymástól. A kettő közül egyértelműen Budaörs rendelkezik a jelentősebb igazgatási infrastruktúrával. Az érintett területen élő emberekről van szó, akik vagy tömegközlekedéssel (busszal), vagy gépkocsival közlekednek. Ennek fényében egyértelműen Budaörs a központi település. Az autópálya közelsége, és a buszközlekedés fejlettsége figyelembevételével a térség lakosainak 72 százaléka autóval, 59 százaléka busszal könnyebben közelíti meg, mint Budakeszit, illetve a törökbálinti lakosok Érd városát. Budakeszi rendkívül keskeny, rossz minőségű bevezető és belső úthálózattal rendelkezik, a parkolás még jelenleg is problémás.

A tömegközlekedés – a korábbi kistérség szerves kialakulásával – alkalmazkodott a körülményekhez, és Budaörsöt könnyebben megközelíthetővé tette a járás legnagyobb lélekszámú települések lakosai számára. A Herceghalom, illetve Batorbágyból érkező lakosok Budakeszire utazása is csak Budaörsön keresztül történik, felesleges átszállás közbeiktatásával, újabb autóbuszjáratok beállításával. Mindez a lakosság számára többletterheket, a közlekedés számára súlyos milliárdokat jelentene.

A tapasztalatok alapján indokoltnak látjuk a kérdés ismételt megtárgyalását az államigazgatási feladatok hatékonyabb ellátása, az érintett települések lakosai érdekeinek előtérbe helyezése okán. Ezért kérjük, hogy a felsorolt érvek alapján a járási székhely kérdését a tervezett járás területén élő állampolgárok érdekeinek figyelembevételével – és ne politikai alapon – döntsék el!

Kezdeményezzük, hogy Pest megyében önálló budaörsi járást alakítsanak ki, Budaörs járási székhellyel, legalább Batorbágy, Budaörs, Herceghalom és Törökbálint települések vonatkozásában.